

Georg Kühlewind Alapítvány

Ötvenharmadik hírlevél

Alapítványunk 53. hírlevelében Judith von Halle *Hattyúszárnyak: egy szellemi önéletrajz* című könyvének egy részletét olvashatják. Az itt közölt szöveg a könyv első részében – *Gyermek- és ifjúkor* – található. A mű eredeti címe: *Schwanenflügel: Eine spirituelle Autobiographie* (Edition Morel, 2016; Dornach). A fordítás a könyv első kiadása alapján készült. Az itt olvasható szövegrészlet, amelynek közzétételéhez Judith von Halle hozzájárult, itt jelenik meg magyarul először, amiért alapítványunk kuratóriuma ezúton is köszönetet mond a szerzőnek, valamint a fordító s közbenjáró *Barta Tamás*nak, aki Judith von Halle itt következő rövid életrajzát mellékelte a *Hattyúszárnyak* című könyv általa fordított részlete elé.

Fenyő Ervin

Judith von Halle rövid életrajza

Judith von Halle 1972-ben született Nyugat-Berlinben. Iskoláit itt és az Amerikai Egyesült Államokban végezte. Berlinben (az ekkor már egyesített Berlinben) tanult építészetet a Művészetek Főiskoláján és a berlini Műegyetemen. Itt szerzett diplomát 1998-ban. Az antropozófiával 1997-ben találkozott. Építészként dolgozott, és munkatársa lett a berlini Rudolf Steiner Háznak. 2001-től tart előadásokat antropozófia és krisztológia témában. Könyvei többsége is ezt a két területet érinti. 2002-ben ment férjhez a berlini építész és antropozófus Carl-August von Halléhoz. 2004 nyarán megjelentek rajta Krisztus stigmái. Azóta nem vett magához fizikai táplálékot. Judith von Halle antropozófus mivoltát Szergej Prokofjev vitatta, például a „*Zeitreisen – ein Gegenbild anthroposophischer Geistesforschung*” [2013] című könyvében. Ezt a véleményt az Antropozófiai Társaság akkori vezetősége hol hallgatásával, hol egyetértőleg, ám saját álláspont megfogalmazása nélkül hagyta jóvá. Erről a konfliktusról szól Judith von Halle magyarul is olvasható *Válság és esély* [2010] c. könyvének függeléke. Judith von Halle Dornachban antropozófus munkacsoportot alapított „Lázár-János” néven. *Hattyúszárnyak* című könyve szellemi önéletrajz, melyben saját belső fejlődését, élményeit tárja az olvasók elé – eszmélésétől, gyermekkorától fogva. Eddig megjelent könyvei közül ez az egyetlen olyan, mely *nem* kifejezetten az antropozófia iránt érdeklődő olvasóknak szól. Saját fogalmaival írja le gyerekkorban átélt élményeit, felidézi az ezekhez kapcsolódó gondolatait. Ez a munkája ezért bizalmasabb, személyesebb hangvételű a többinél. Azoknak az antropozófus olvasóknak is válaszul szolgál, akik többet szerettek volna tudni szellemi tapasztalatai forrásairól. Ezeket a tapasztalatokat oly módon képes leírni, ami az olvasót érzékenyebbé teszi a szellem iránt, közvetlen szellemi tapasztalathoz vezetheti – túl a dualitáson.

Barta Tamás

*

Judith von Halle

*

Judith von Halle: Hattyúszárnyak

Szellemi önéletrajz

Részlet

(A 114. oldaltól)

Pár hónappal a középiskola kezdete, vagyis röviddel tízedik születésnapom előtt vagy után, valami olyasmiben részesültem, amit életem legértékesebb ajándékának tartok. Nehezebben esik erről beszámolni, mint bármilyen másról, amit ebben a könyvben leírtam és még le fogok írni, és még ezt a nehézséget is nehéz megindokolni, de megpróbálom.

Nem anyagi ajándék volt ez, hanem anyagtalan, és a legtöbb olvasó bizonyára egyet fog érteni velem abban, hogy az anyagtalan ajándékok az anyagiakhoz képest, akármilyen szépek és drágák legyenek is ez utóbbiak, végtelenül nagyobb és maradandóbb értékkel bírnak. Ezekre az anyagtalan ajándékokra különösen az jellemző, hogy nagyon egyéniek. Nem állnak számszámra egy áruházban, nem rendelhetők meg az interneten, nem ajándékozhatók el, és nem birtokolhatók azonos másolatban ezer vagy milliányi vásárló által. Minden ember életrajzában előfordulnak pillanatok, melyek egyénivé teszik ezt az életrajzot, mert ezek a pillanatok – amelyek közül néhányra „ajándékként” tekintünk – éppoly egyéniek, mint az egyes emberek.

Másrészt bizonyára mindnyájan tapasztaltuk már, hogy elfogulatlanság tekintetében felebarátainknak – és mindenekelőtt nekünk magunknak, de ezt ritkán és nem szívesen ismerjük el – még bőven van hová fejlődniük. Ezért gyakran fájdalmas mások, de saját viselkedésünk becsületes megfigyelése révén is tapasztalni, hogy a körülöttünk észlelt dolgok mértéke valójában mindig mi magunk vagyunk. A személyes mérték alkalmazása azonban akadályozza az elfogulatlan észlelést, mondhatni: egy alapjában tudományos, objektív

hozzaállást. Mert egyáltalán nem vagyunk képesek a másikat, valami újat vagy ismeretlen valóban megismerni, ha egyből *ítélkező* feltételt támasztunk vele szemben. Ez a feltétel általában éppolyan ijesztően egyszerű, mint amilyen együgyű: ha *én* nem ismerem, nem tudom megerősíteni azt, amiről a másik beszámol, akkor számomra valami nem stimmel ezzel a beszámolóval, vagy akár magával ezzel az emberrel sem. És sajnos nem kevesen vannak, akik olyan sokat adnak saját értékrendjükre, hogy nem nyugodhatnak addig, amíg különböző forrásokból össze nem gyűjtötték, össze nem eszkábálták az adott (és újdonságként fellépő) esethez többé-kevésbé illő kijelentéseket saját véleményük látszólagos bizonyítékául. Ám ez csak az alól a nekik elfogadhatatlan követelmény alól szolgál számukra felmentésül, hogy személyes tapasztalataikat, véleményeiket, és az ezekből következő mércét és szempontokat megváltoztassák, kiigazítsák, vagy – jobb szóval – tágítsák, és ezzel lassanként objektívvé tegyék. Szerencsére elmondható, hogy kisgyerekként még nem így jártunk el. Akkor ugyanis semmi újat sem tanultunk volna, és annyit tudnánk a világról, mint egy csecsemő. Ez a csúf jelenség tehát, úgy tűnik, főleg a felnőtteket sújtja. Így magyarázható a *Máté-evangélium* aránylag ismert és gyakran idézett szakasza: „*ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmiképpen nem mentek be a mennyeknek országába.*”¹ (Mt 18,3) Bizonyára jót tenne, ha legalább egy kicsit abból, amit felnőtt és felvilágosult fővel a gyerekeknek „naivitásként” tulajdonítunk – talán túl elhamarkodottan és gögösen – a másfélével és az újjal való találkozásunk alapjává tennénk.

Annak ellenére, hogy tudjuk, egyéni életrajzi élményekkel és tapasztalatokkal rendelkezünk, *mások* egyéni tapasztalatait illetően rendkívül szkeptikusak vagyunk. Ez figyelemreméltó hiba, ha meggondoljuk, hogy mi magunk mindig elvárjuk a másiktól saját tapasztalataink teljes elfogadását. Végtére is nem kell mindjárt általános érvényű tényként elismerni, amiről a másik hírt ad. De ránevelhetnénk magunkat a közösség és a magunk számára is hasznos hozzáállásra, hogy valamit ne tartsunk azért eleve lehetetlennek, mert mi (még) hasonlót nem éltünk át. – Bizonyára emberi tulajdonságaink egyike, hogy megkérdőjelezünk dolgokat, és hogy erre egyáltalán képesek vagyunk, akár anyagi, akár anyagtalan észleletről van szó. Ám korunkban ez bizonyos tendenciát mutat – mert bizonyára nem mindig volt ez így a történelem során. Úgy tűnik számomra, hogy az eredetileg tipikus emberi kíváncsiságból fakadó megkérdőjelezés (amit tudományos érdeklődésnek is lehetne nevezni) ma bizonyítékok keresésévé vált a vizsgált jelenség eleve bizonyítottnak vélt lehetetlenségéhez – különösen, ha anyagtalan tényekről vagy kérdésekről van szó. Természetesen nem tűnik olyan könnyűnek objektív kritériumokat találni az anyagtalan körülmények és jelenségek megítéléséhez, mint az anyagiakéihoz. De ez főleg azért van így, mert az egészséges ítélőerőnek, mely az ember nem csupán intellektuális, hanem intuitív képességein is alapszik, túl kevés szerepet szánunk.

Születésünktől fogva rendelkezünk egy magasztos és nemes képességgel: a létezés valóban fontos területeit illetően tudjuk, anélkül, hogy ezt másnak kellene megmondania, mi a *jó* és a *rossz* – egy magasabb, személytelen álláspontból tekintve –, mit tehetünk meg és mit nem, mi etikus és mi nem az. És pontosabban nézve csak a kulturális szocializációnk és a nevelésünk az, ami ezt az eredeti, intuitív tudást megváltoztatja, így megtanulunk megtenni bizonyos dolgokat, amelyeket természetünktől fogva inkább nem tennénk. Így például egy olyan gyermeknek is, aki otthoni környezetében születésétől fogva természetesként és szükségyszerűként éli meg azt, hogy a környezetében lévő felnőttek levágják az állatokat, első alkalommal, amikor neki magának kell az ölést elvégeznie, túl kell tennie magát a veleszületett belső korláton, ami egy másik lény megölése előtt áll. Az ember egy ponton túl megszokja, hogy helytelenül cselekedjék, nem csak azért, mert kultúrája ezt lehetővé teszi,

¹ Károli Gáspár fordítása.

hanem mert nem ritkán személyes előnyt vél nyerni belőle, vagy pedig túl gyakran úszta meg büntetlenül a dolgot. Az első hazugság talán megmarad kellemetlen emlékként, mert terhelte a veleszületett lelkiismeretet. A második, harmadik vagy háromszázadik ellenben aligha. És az ember mégis újra felidézheti ezt a veleszületett lelkiismeretet, és ezen emlékek által tudatosíthatja, hogy vannak olyan szempontok és ítéletalkotási kritériumok, amelyek egész mások, mint időközben korrumpálódott személyes szempontjai és kritériumai. Azt mondhatja magának: van egy intuitív képességem! Talán betemette civilizációm, és különféle, időtől függő értéképzetek által meghatározott, felhalmozódott elképzelések ballasztja. De bensőm mélyéről mindig előhozhatom, hogy képes legyek reagálni a váratlanra is, vagyis az élet által elémm hozott bármilyen eseményre. – Tehát egy második támpontot is szerezhethetünk (amely azonban igazából már rég rendelkezésünkre áll) az intellektuális (és gyakran kizárólag az anyagira irányuló) gondolkodási képesség mellett. Ez a második támpont főleg akkor vethető be, ha intellektuális töprengéssel már nem jutunk előrébb. Ezzel az intuitív szív-képességgel például megkérdezhetjük: ha amiről ez a másik ember személyes tapasztalatként számol be, amiről tényként beszél, az saját, hiányzó tapasztalatom miatt nem követhető vagy nem ellenőrizhető – különben az illető komoly ember benyomását teszi-e rám? Az életben értelmes módon fellépő személyről van-e szó? Egyéb témákra irányuló gondolatait tudom-e követni, tudok-e vele együtt gondolkodni? És kijelentései és tettei alapján feltételezhetem-e róla a jó szándékot? Röviden: jóra való emberről van-e szó, egészséges, józan eszű-e, aki hiteles? – Aki még nem temette el egészen veleszületett „tudását”, az hamar nyer valamiféle benyomást. És akkor már nincs is olyan messze a valóban elfogulatlan szemlélettől, ha sikerül így nyert benyomásait megőrizni a felhalmozódott elképzelésektől, megítélési kritériumoktól, amelyekhez úgy ragaszkodunk.

A fenti viszonyulást csak remélhetjük azoktól, akiknek egy olyan különös „anyagtalán ajándékról” adunk hírt, mint amilyenről én szeretnék itt hírt adni. Mert az élmény, amiről szó lesz, valóban meghatározó volt életemben.

De van még egy pont, ami adott esetben akadályozhatja annak valódi megértését, amiről szeretnék beszámolni. Megeshet, hogy valaki beszámolómat vallásos, sőt *felekezeti értelemben* olvassa. És elismerem, hogy ez érthető és kézenfekvő is volna, mindenesetre azok részéről, akiknek nem könnyű kellő érzékenységgel követni és átérezni eddigi beszámolómat. – Ám nem egyházi-vallásos élményt kaptam akkor ajándékba, hanem olyasmit, amit egy éppoly nagyszerű, mint egyszerű *ténnyel* való megismerkedésnek neveznék. A tények tudvalevőleg függetlenek elképzelésektől, véleményektől vagy hittételektől, és nem is igazodnak az emberek különféle hitvallásaihoz. Tehát nem az történt, hogy egy vallásos tanítást kaptam valahol, amelyet aztán gyermeki benyomásaim hatására lelkileg feldolgoztam. Nem! Hanem úgyszólván csakis ennek az élménynek a hatására váltam egyáltalán vallásossá (és akkor sem felekezeti értelemben).

Ha ezt az élményt e hosszas bevezető után leírom, talán nem is tűnhet túlságosan felemelőnek, sőt, úgy tűnhet, hogy nélkülöz minden különlegességet. De az évek során rájöttem, hogy bizonyos körülmények között a látszólag jelentéktelen, szerény vagy egyszerű dolgok azok, amelyek a legnagyobb mélységeket rejtik, ahogy azt már sokan megállapították. És ezek a mélységek egyszerűen túl mélyek ahhoz, hogy találóan írjuk le őket. Ezen kívül az élmény nagyon intim, és a mai napig csak a hozzám legközelebb állók – akiket egy kezemen meg tudok számolni – tudtak róla. Túlságosan félttem attól, hogy lekicsinylő vagy gúnyos reakciókat kapok. De ha jobban meggondolom, ebből az élményemből indult ki a szándékom ennek a könyvnek a megírására. Ezen felül olyan ajándékról van szó, amelyet bár én kaptam (azáltal, hogy élményként tudatosult bennem), de azért jutott osztályrészemül, hogy teljes mértékben megértsem: minden ember részesül ebben az ajándékban. Ezért élményemet olyan

röviden és egyszerűen fogom leírni, ahogyan tudom, retorikai fogások vagy nagyozolás nélkül. Képtelen vagyok akár csak megközelítőleg is úgy ábrázolni, hogy az olvasó hiteles benyomást kapjon róla, és nem volna helyénvaló semmilyen próbálkozás, amivel az olvasót könnyekre akarnám fakasztani, vagy ami patetikusan hangoznék.

Aznap – egész pontosan este, elalvás és egy olyan szakasz között, melyet tudatos ébren maradásként vagy elalvás során intenzívebb ébrenlétként írhatnék le – megtudhattam, hogy mi a *szeretet*.

Nem álom volt, egyáltalán nem. Még soha nem voltam olyan éber és annyira tiszta öntudatnál. Sőt, azzal a már említett élménnyel összevetve, amikor beléptem a valóság és igazság birodalmába, amelyben egészen „észlelőszervvé” váltam a lét csodái iránt, még inkább – hogy is mondjam – „egyéni” tudatom volt. Ebben a tudati szakaszban egy szellemi lény lépett elé. És ugyanabban a pillanatban, amikor tudatossá váltam és voltaképpen lény-magom elé lépett, megdönthetetlen bizonyossággal tudtam: *ő Krisztus*.

Ennek a lénynek nem volt szüksége rá, hogy bemutatkozzék. Azáltal tette világossá, hogy ki és mi ő, hogy olyan volt, amilyen. Nem merült fel bennem kérdés vagy kétség. Isten maga volt. Ám olyan megjelenési, létezési módban, ami számomra (kis emberi lényem számára) egyáltalán lehetővé tette, hogy tudatosan találkozzam vele. Mert ezt is közvetlenül tudtam e találkozás révén: az alkotó *ős-Hatalmasság teljes* észlelésére vagy a vele való teljes találkozáshoz egyetlen ember sem volna képes jelenlegi tudati képességeivel. De nem ez volt a lényeges belátás – egyébként semmilyen kisebbrendűségi érzést vagy félelmet nem keltett bennem –, nem ez volt az „oka”, amiért részesülhettem e találkozásban. Ez ennek a találkozásnak csak *egy* aspektusa volt, mert abban az állapotban több aspektus volt egyszerre átélhető és megérthető. Találkozás, közlés, kérdés és válasz: jelen is voltak, de közben mégsem, mert bizonyos értelemben feloldódtak e létállapot időtlenségében illetve egyidejűségében. Ez nem hasonlítható össze semmivel, amit itt a földi tudatban és a földi létfeltételek közt találunk. És átéltem: *Őbenne* ott van mindenre a válasz; *Őbenne* teljesül minden vágy és kívánság; *Őbenne* van az otthonom. *Őbenne, Krisztusban*. És összehasonlíthatatlan jelenléte „beszél” a szívemhez (bár, mint említettem, ez a közlés egy másik formája volt, amely inkább tudatom belátásához hasonlított): „*Én vagyok az Alfa és az Omega*”.

Bár előfordulhat, hogy valaki lehetetlennek tartja, mégis le kell írnom ezt a tényt: egészen odáig semmilyen Krisztustól származó magasabb közlésről nem hallottam. Még a görög kifejezéseket sem ismertem. És mégis, hirtelen éppoly tisztán jelentek meg tudatomban, szívemben az „*Alfa*” és „*Omega*” fogalmak, mint a „*Krisztus*” szó. És egyidejűleg ennek a „mondatnak” az értelme is feltárult előttem: „*Én vagyok a kezdet és a vég.*” (Ez a mondat sok-sok éven át újra és újra foglalkoztatott, egész a mai napig. Ugyanis, ha megpróbáljuk megérteni, megfigyelhetjük, hogy a szokásos, mindennapi gondolkodás szabályosan megbolondul tőle. Csak akkor ébredhet sejtés bennünk e szavak iránt, ha másfajta megértéssel közelítjük meg őket; pontosabban: ha le merünk mondani arról az értelemről, amellyel egyébként a mindennapos ügyeken töprengünk. Ezzel ugyanis nem jutunk messzire. De ha idővel sikerül másképp hozzáállni, e szavakban a vágyak közel ugyanolyan teljesülését, ugyanazt az otthonosság-érzést lelhetjük és tapasztalhatjuk meg, mint az *Ő* közvetlen jelenlétében. – Ezt a megfogalmazást azonban rögtön korrigálnom is kell, mert *Ő* mindig közvetlenül jelen van, ám ritkán érzük el a figyelem itt jellemzett módját, hogy észleljük a megfelelő tudatosságot.)

Ha jobban meggondolom, igazán figyelemreméltó volt. Mert egy pillanatig se jutott eszembe, hogy *Jézussal* találkoztam volna – Jézussal, akiről természetesen már hallottam és olvastam. Mert Jézus – ebben keresztény, zsidó, iszlám és buddhista hívek lényegében megegyeztek – azzal tűnt ki, hogy Istenhez való egyedi közelsége révén különböző, rendkívüli tetteket vitt véghez, hogy bölcs próféta és könyörületes, jó ember volt. A keresztények ezen kívül még úgy vélték, hogy Jézus „Isten fia”. Hogy ez pontosan mit jelent, azt nem értettem. Sose értettem, hogyan lehetséges, hogy Isten fia – minden csoda ellenére, amelyeket állítólag véghezvitt – ennyire emberi lehet; hogy ezen felül nyomorult véget ért a keresztén, és hogy a keresztények számára ez milyen haszonnal járhatott. Ekkor azonban megértettem (korlátozott megismerési képességeim keretei közt). Mert az a lény, aki előttem állt, nem Jézus volt, akiről hallottam és olvastam. Annyira ember-feletti volt, hogy közvetlen módon megértettem, amit azelőtt sosem: ez az ember-feletti lény, akiből minden, ami létezik, kiindult, az a lény, aki azt mondhatta magáról, hogy *Ő az Alfa és az Omega*, mivel benne nincsen „vég”, ahogy azt mi ismerjük, mivel az *Ő* Omegájában az Alfa újraéled, *Ő* volt az, aki Jézusban egykor lakott. Ekkor megértettem, hogy Jézus úgyszólván a földi testi burok volt, amelyben akkor – alig kétezer éve – Isten voltaképpen lénymagja működött. Alapjában véve ez olyan volt, mint nálunk, embereknél! A mindenki számára látható külső testi burkunk, bár önvalónk részeként észleltem, végül is különbözik attól, ami a *voltaképpeni* embert, tehát tudatát, önmegismerését adja. A külsőleg látható és fizikailag megérinthető testi burok bizonyos értelemben a fizikai-érzéki külvilágban való működés eszköze, és egyúttal a *valódi emberi lénymag* szent lakóhelye is. Jézus esetében ez nyilvánvalóan ugyanígy volt. Azzal az óriási különbséggel, hogy benne nem „emberi lénymag” lakott és működött, hanem „isteni”. És a különös nem Jézus halála volt, hanem a halál *legyőzése* Krisztus ereje révén. – Ezzel végre választ kaptam arra a kérdésemre, mi lesz majd „azután”, vagyis a földi halált követően. Ahogy akkor megértettem, Isten egyszeri jelenlétével az ember-Jézusban azt mutatta meg, hogy a voltaképpeni lénymag *halhatatlan!* Hogy bár a test elmúlhat, ahogy Jézus teste is, de a *voltaképpeni lénymag* nem. És ez éppen azáltal nyilvánult meg számomra, hogy képes volt teljesen tudatában lenni önmagának, melyet a lemerülés a földi összefüggésekbe, egy földi testbe, nyilvánvalóan letompított. (Ezt már földi tudatra ébredésem napján megállapítottam.) Azonban *Ő* „közölte” velem, hogy ennek nem kell örökre így maradnia, és *Ő*, Krisztus, azért jött hozzánk a Földre, hogy egy napon elérhessük a teljes egyesülést teljes tudatunkkal. – A fizikai test kiindulópont az általa lehetővé váló visszatéréshez magasabb lényünkhöz.

Tehát a keresztihalál után egyáltalán nem Jézus támadt fel, hanem *voltaképpeni lénymagja, a Krisztus!* E naptól fogva mindig megütköztem azon, ha valaki arról beszélt, hogy Jézus az „Isten fia”, és „feltámadt”. És, őszintén szólva, még ma is megütközöm rajta. Sőt, gyakran kérdeztem magamban, miért nevezik magukat a keresztények *keresztényeknek* [*Christen*] és nem *Jézus-hívőknek* vagy hasonlóknak. Ez szörszálhasogatásnak tűnhet. De számomra ez abszolút szükséges különbségtevés, amely nélkül az egész Golgotai Eseménynek, a kereszténység voltaképpeni magjának, semmi értelme sincs.

Amit itt leírok, talán úgy hangzik, mint egy teológiai-filozófiai kérdés komplikált elméleti megközelítése. Ám egyáltalán nem erről volt szó. Mindez egyszerű, tényleg egyáltalán nem bonyolult tényként nyilvánult meg számomra, éppolyan rövid és érthető volt, mint az „Én vagyok az Alfa és az Omega”. A különös ebben az átélteknek a földi, mindennapos tudattal, tehát az „agyaló” értelemmel való feldolgozása volt. Mert engem magamat is meglepett – ahogy egyes olvasókat ehhez a részhez jutva szintén meglephet –, hogy találkozásom során ezzel a lényel megerősítést nyert a különben csak a keresztény vallásból ismert kijelentés, miszerint valóban létezett egy „Isten fia”. Nem az volt számomra lényeges, hogy a „Fiú” szó a szokásos, földi-emberi módon is értelmezhető. Ez utóbbi értelmezés egyébként sem illett a lényhez, akivel találkoztam. És mégis, abban a pillanatban – számomra akkoriban

megmagyarázhatatlan okból – semmilyen más fogalom nem illett olyan jól a lényre, akit észleltem, mint az „Isten Fia”.

Megértem, ha valaki szerint a feltételezés, hogy létezik egy Isten Fia, csak egy teljesen keresztény-vallásos érzületű emberben merülhet fel. De mégsem ez volt a helyzet! Ahogy már említettem: csak akkor fogott el valódi keresztény érzület az Istenfiúval szemben, *miután* a fenti élmény ért, és *gondolkodva*, az értelem útján is csak azért tudtam valamit kezdeni ezekkel a fogalmakkal és kérdésekkel, *mert* átéltem a fenti élményt. Akkori környezetemben egyáltalán nem volt szó ilyen kérdésekről, és tekintetbe kell venni akkori életkoromat. Ezért csak ismételni tudom: Isten Fiának létezése nem vallásos, hanem vallások feletti tényként nyilvánult meg számomra. „Fiúként” tekintettem rá, mert Isten, a teremtő Lény egy részt kiválasztott magából és a Földre küldte, emberré lett, mint mi mindannyian, és élete, halála és az isteni egységben való feltámadása által megértette velünk, milyen úton kell visszatérni abba az egységbe, amelyből kiestünk. Így Krisztus első testvérünk volt, és ebben az értelemben Isten Fia, ahogy mi gyermekeként – az alkotó Hatalmasság gyermekeként – mint egy Atyára pillantunk fel rá és törekszünk felé. *Hozzá* hasonlóan visszatérhetnénk az Atyához, Krisztust követve, ha megtanulnánk magunkat halhatatlan emberi lénymagokként felfogni. Élményem során „saját szememmel” láthattam, hogy valóban van egy isteni lény, akit „Isten Fiának” vagy „Krisztusnak” nevezhetünk. E lény létét tehát tényként tapasztaltam. Erre a tényre mindenesetre *egyetlen* vallás hivatkozik: a kereszténység. Ám a következő évek során az lett a benyomásom, hogy a kereszténység mégis valami mást ért Krisztus alatt. A keresztény vallás egy képviselőjét sem hallottam soha – bármelyik felekezethez tartozott is – a Krisztus-lénnyel úgy beszélni, ahogy átéltem.

Egyben biztos vagyok: aki már egyszer hasonlóképpen találkozott vagy találkozni fog ezzel a lényel, mindegy milyen vallásos háttérrel és milyen mélyen kapcsolódik valamely felekezethez, megerősítheti, hogy a legkevésbé sem hasonlít egy Jézus-alakhoz, éppolyan kevésbé, mint ahogy egy valódi „angyal” (tehát egy hozzánk, emberekhez képest fejlettebb Énnel rendelkező lény) egy nagymellű, szőke, göndör hajkoronás, csinos ruhás és tollas szárnyú nőalakhoz. – Hatalmas, teljes erő volt, egy győzedelmes képesség, lehetőség értelmében, valamint „fény”, mely a voltaképpen élet, a forrás, amiből a külső és belső lét táplálkozik, és amelyből a földi és természetfeletti világ összes színe megszületik, és amely egyúttal a valódi magasabb *megértést* tűnt táplálni. A *szerepet* számunkra ismeretlen módja és intenzitása a Földön, amely e lény jelenlétéből áradt: ez volt a Krisztus-lény. Erről a lényről azonban a keresztény felekezetektől senkit sem hallottam hírt adni közvetlen tanúságtételként. Nem vonom kétségbe, hogy vannak ilyen emberek az intézményes kereszténységben. A kereszténység, és ezzel együtt az egyház történetében kétségtelenül voltak ilyenek (ahogy később örömmel meggyőződhettem róla a tanúságtételek által, amelyeket hátrahagytak). És egész bizonyosan ma is akadnak ilyenek. Ám gyermek- és fiatalkoromban, sajnos nem találkoztam velük, és híradásaikat sem hallottam. Nagyon szerettem volna, ha találkozom ilyenekkel, de erre nem került sor. És bár mindig feltételeztem, hogy azok körében, akik életüket külsőleg is a kereszténységnek szentelik, akadni kell ilyeneknek, annak alapján, amit személyesen átéltem (valamint későbbi, hasonló élményeim alapján) áthidalhatatlan nehézséget okozott, hogy részt vegyek az intézményes kereszténységben, mivel alapvetően egy ilyen intézményes rendszer létrehozása teljes mértékben ellentmond azon Krisztus-lény fő jellemzőinek, akivel találkoztam. Különösen az egyház teljes mértékben hierarchikusan tagolt formája, mely az egyházi szolgálatban és ezért végső soron Isten előtt különböző embereknek más-más feladatköröket ír elő. (De talán – így véltem később – azok, akiknek hozzám hasonló élményeik voltak, és mégis beléptek az intézményes kereszténységbe, vagyis az egyházba, annak szolgálójaként, ők a valódi bölcssek, mert tudják, hogy a Föld nem a Paradicsom, és amíg itt élünk, mindig meg kell elégednünk a kompromisszumokkal. Azonban, bár

gyerekként egy ideig azt kívántam, hogy később én is rokonérzésű társak kontemplatív közösségében éljem az életem, Isten Fiával való találkozásom élménye miatt nem tudtam elképzelni ilyen kompromisszumot, vagyis az egyes emberek és nemek Isten előtt oly eltérő feladatköreinek és tisztségeinek elismerését. És – a következő megjegyzést sem hallgathatom el – a korlátolt emberi szempont nevetséges szüleményének tartom – elnézést kérek ezért! – azokat a teológiai mérlegeléseket, melyek a férfinek elsőbbséget tulajdonítanak a nővel szemben, mert állítólag előbb teremtett, mint a nő, ráadásul a nő adott indokot arra, hogy az emberiséget kitalálják a „Paradicsomból” – még akkor is így gondolom, ha e mérlegelések a legnagyobbra tartott és legtudósabb koponyákból származnak is. Nem azért, mert nőnek születtem, hanem *Krisztus* valóságának tapasztalójaként, és annak alapján, amit közölt velem. Mert a „voltaképpen emberi lényem” se nem férfi, se nem nő! És kizárólag ennek fejlődéséről van szó „a mennyek országában”, és számára, az Istenfiú számára is ez volt a lényeg a lényemmel való találkozáskor.

A Krisztus-lénnyel való találkozásom magja bizonyos értelemben éppen ezt a pontot érintette, bár egész más szempontból, ahonnan nézve ezek a túlságosan emberi elképzelések és interpretációk a valóságról a legkisebb szerepet sem játsszák. Már említettem, hogy aznap megtanultam, mi valójában a *szerelem*. Ez volt a *valódi* ajándék, amit kaptam. (Minden, amit előzőleg írtam, és sok minden, amit itt nem írtam le, már az első találkozás pillanatában „tisztázódott”.)

Ekkor a magas lény közvetlenül hozzám, emberi lényemhez fordult, mintegy kérve valamit. Ez a kérdés nem olyan volt, mint egy emberé a hétköznapi életben. Szándékként bizonyos értelemben átlátszó volt, egyúttal válasz, tehát beteljesülés, és ezzel együtt létrejöttének indokolása. Bár a kérdés (számomra csakhamar érthetővé vált) alapja Krisztusból eredt, de kezdete nem, mert ez saját lényemből származott. Olyan volt, mintha egy legbelső lényemben szokásos tudatom előtt eddig rejtve maradt kérdés, vagy egy bizonyos kapcsolat lett volna ehhez a kérdéshez, ami most úgy tűnt, Krisztus kérdésévé válik, hogy felfigyeljek rá. Ez a kérdés az volt, hogy valamit meg kell *tanulnom*.

Ám ez a tanulás szintén egész másmilyen volt, mint a mindennapok tanulása. (Olyan fogalmakat kell használnunk, amelyek a voltaképpen dolgot nem teljesen adják vissza, ezért sok körülírást kell közbeiktatnunk, hogy ne adjunk róla túl tökéletlen képet.) Ez a tanulás ugyanis az emlékezés vonásaival is bírt. Mivel egyes részeit annak, amit meg kellett tanulnom, emberi lényem egyszer már nyilvánvalóan „tudta”. Nem a földi tudattal; ám voltaképpen Énem különös módon kapcsolódni tudott ahhoz, amit ekkor mutattak nekem. Ennek ellenére – és ez ellentmondásosnak hangozhat – a(z) (ismételt) megismerése annak, amiről tanítást kaptam, rendkívüli tapasztalat volt, mintha emberi lényem első ízben részesült volna benne. – Ám mint később hasonló élményeim révén megállapítottam, a valóság világának élő tényei mindig ilyenek, ha az ember találkozik velük, ha (nem intellektuálisan következtetve, ami lehetetlen, hanem közvetlen átéléssel) „áthalad rajtuk”. Mivel nincs rajtuk semmilyen művi vagy valótlan, tehát halott függetlenség, szinte lehengerlő hitelességgel mindig azt közvetítik, amik: élő, életteli igazságok, amelyek éppen folytonos élőségük miatt sosem adnak rutinszerű élményt annak, aki részesülhet bennük.

Így vált ebben a pillanatban Krisztus lény a legjobb, legmagasabb tanítómmá, egyúttal legjobb és legkedvesebb barátommá.

Sajnos, aligha fog sikerülni szavakba foglalni, mi játszódik le a lélekben, ha tudatosan állhat teremtője előtt. E lény nagysága és nagyszerűsége olyan hatalmas, hogy emberi mértékkel nem is tartanánk lehetségesnek, hogy egyáltalán a több milliárdnyi emberi lényem egyikéhez

forduljon, hogy a legtürelmesebb, legmelegebb szívű és legkönyörületesebb módon a tudára adjon valamit. Pedig éppen így történt! Így lettem szemtanúja emberi értelmünk számára csak ellentmondásnak vagy csodának tűnő eseménynek, hogy a világ teremtője, az emberiség megváltója mindegyikünket részesít osztatlan odafordulása és figyelme meg nem érdemelt kegyében.

Már odafordulása és lénye létezési módja által is valami elmondhatatlanul értékeset tanított, ami egyáltalán nem merítette ki a voltaképpeni feladatot, a tanítást, amit ajándékba kaptam tőle: lénye által megtudtam, milyen egy valódi barát. Meg se próbálom leírni, milyen széles spektrumot mozgat meg egy ember bensőjében egy ilyen barátság tapasztalása, de legalább megpróbálom egy rövid mondatban összefoglalni, mi e valódi barátság lényege, amely a Földön ilyen formában nem létezik: azáltal valódi, mert *teljes*, mivel teljes mértékben a másokra, a barátokra irányul, és *semmit* nem tartalmaz a saját érdekből, a saját érdek legcsekélyebb csírája sincs meg benne. Teljes mértékben *tiszta*. Teljes odaadás.

Ha az ember e barátság odafordulását megtapasztalja, egyúttal azt is megtapasztalja, méghozzá saját lelke mélyén, hogy mit jelent a bizalom. Feltétlen, teljes, sebezhetetlen bizalom, amelyben a lélek teljes nyugalmat talál.

Ahogy tudatom lénymagja beágyazódott a fent leírt hangulatba és szférába, az Istenfiú lénye felém fordult, és elém tárt valamit, amit leginkább egy képpel tudnék leírni: maga köré gyűjtött egy sereg emberi lénymagot – vagy talán az összeset –, olyannak tűntek számomra, mint a gyerekek. Én is e rengeteg ember közt voltam. Ő is ott volt és működött, mindannyiunkat áthatva, egyúttal védve, köztünk, felettünk, velünk. Ekkor ráébredtem – nem kellett külön „megmondani”, mert ebben megint csak lett volna valami kényszerítő, követelő, elváró mozdulat, amilyen csak emberek közt lehetséges –, hogy egy ideig ebben az állapotban maradhatok, és tudatom legmélyebb rétegéig hatóan átélhetem.

Így tettem. Ennek során kiderült, mi az, ami az embernek a Földön hiányzik. Ám ez a belátás és a nélkülözés fájdalmas érzése csak később következtek az átélétekből, mégpedig a mindennapi tudatban. Ebben a pillanatban, ebben az állapotban ugyanis nem a földi emberiség nélkülözéseit észleltem, hanem Isten tudatos jelenlétében minden emberi vágyakozás és nélkülözés boldogító beteljesítését és megszűntét. Amit átélhettem azáltal, hogy beteljesültek és megszűntek, az a minden emberben (akár tudatában van ennek, akár nincs) mindenképpen jelenlévő alapvető igény a valódi, igaz, élő és teljes szeretetre – sőt, az volt az érzésem, hogy az ember egyáltalán attól ember, mert magasabb szellemi természetében, voltaképpeni lényében ott a képesség arra, hogy kifejlessze ezt a képességet, amit abban a pillanatban a Krisztus-lény révén saját „Én-testemen” megtapasztaltam. – Amit a Fiúisten számomra ajándékba adott, az a feltétlen, teljes, tiszta szeretetben élés. Olyan szeretet, amiben nincs semmi, ami után az ember vágyakozhatna. Amelynek nincs kezdete és vége. És mégis olyan édes és teljes, hogy szétfeszítené az emberi szívet, ha földi testbe áradna. De ez a szétfeszítés nem lenne valami destruktív dolog, hanem az ember lelki terének kiterjedése. Ebben a szeretetben semmi nem volt erőszakos, szabadságot korlátozó, durva vagy esetleg „túl kevés”. Szébb volt bárminél, amit az emberi szív el tud képzelni. Egyúttal – és ez volt az, amit megtanultam – ebben élve az emberben nem volt bánat amiatt, vagy vágy aziránt, hogy még többet kapjon belőle, mert annyira szép volt, mivel ebben minden teljessé lett. Az a vágy sem merült fel, hogy másoknál többet kapjak vagy birtokoljak belőle. Ez a szeretet, amely áthatott engem és körülöttem a többi emberi lénymagot, összekötött minket egymással, mivel mindannyian, azáltal, hogy részesültünk e szeretetből, a többieknek is egész szívünkben kívántuk. Nem kellett attól félni, hogy elfogy, ha Ő a többiekhez is odafordul, mert felénk irányuló teljes figyelme és melegsége egy pillanatra sem csökkent ezáltal. Nem

volt féltékenység, irigység, bizalmatlanság. Sőt, abban a létállapotban elviselhetetlen és lehetetlen lett volna észrevenni egy emberi lényt, akitől megtagadta volna ezt a szeretetet.

Így adta tudtomra nagy, szent barátom és tanítóm, hogy *Isten minden embert egyformán szeret*. Egyik emberi lényem sem hasonlított a másikhoz, és mindenkire egyéni, egészen rá szabott módon fordult oda. Ám szeretete mindenki iránt egyformán nagy volt, mérték nélkül, és ilyen értelemben ugyanaz. Mert *mindent átfogó, teljes* szeretet volt, *amelyben mindenkinek volt hely!* Senkinek sem volt szüksége egy másik szeretetre, és senkitől sem tagadta meg.

A Megváltó – annak érzékeltém, mert megszabadított a szellemi haza, valamint az önző kívánságoktól szennyezett szeretet iránti vágyamtól – e szeretetében *teljes nyugalmat* találtam. – És mikor később visszatértem mindennapi tudatomba és emlékeztem erre a szeretetre, csodálkoztam rajta, hogy abban az állapotban, amelyben minden embernek ugyanannyi és ugyanakkora intenzitású szeretet jutott, egy leheletnyi féltékenység vagy aggodalom sem merült fel bennem, hogy esetleg túl keveset kapok belőle, hiszen számtalan más ember is ugyanilyen átfogóan részesült belőle. Átéltettem, hogy *Ő* minden embert, teremtményeit, gyermekeit ugyanúgy feltétel nélkül és túláradóan szereti, mint engem. Ám mivel ennyire feltétlenül és túláradóan szeretett, a legcsekélyebb sem volt, amit nélkülöztem, vagy amire vágyhattam volna. *Csakis ebben a szeretetben*, amelyből mindenki részesült, találtam meg életemben az ember valódi szeretet iránti alapvető igényének teljesülését: *közösségben* minden lényel.